

بسم الله الرحمن الرحيم

افزایش نرخ ربا در ترکیه؛ سرمایه‌داری سرچشمه بحران و ظلم

(ترجمه)

خبر:

بانک مرکزی ترکیه در اقدامی تازه، نرخ سود (ربا) را به ۴۶ درصد افزایش داد؛ افزایشی معادل ۳۵۰ واحد پایه. در بیانیه‌ای که در همین مورد منتشر شد، آمده است: «تأثیرات احتمالی رشد سیاست‌های حمایتی بر تجارت جهانی، به‌ویژه از منظر نقش آن در روند کاهش تورم از طریق تحرکات اقتصادی جهانی، تغییرات قیمت کالاها و جریان‌های سرمایه، با دقت مورد رصد قرار می‌گیرد. با این وجود، انتظارات تورمی و الگوهای قیمت‌گذاری هم‌چنان به عنوان دو عامل مهم تهدیدکننده مسیر نزولی تورم مطرح هستند...» (منبع: خبرگزاری‌ها، ۱۹ آوریل ۲۰۲۵)

تبصره:

نظام سرمایه‌داری که به‌عنوان نظامی اقتصادی بر پایه مالکیت خصوصی پدید آمده، نظامی است که در آن همه ابزارهای کسب سود فردی مشروع شمرده می‌شوند و سودجویی شخصی، موتور محرکه آن به‌شمار می‌رود و این همان فاجعه بشریت است.

سرمایه‌داری، به‌ویژه در دهه‌های اخیر ضربه‌های سنگینی به ساختار عدالت، حقوق، قانون و ارزش‌های انسانی وارد کرده است؛ چنان‌که جبران بسیاری از آن‌ها دیگر ممکن به نظر نمی‌رسد. این نظام انسان را نه موجودی با کرامت، بلکه تنها ابزاری برای تولید و مصرف می‌بیند و در نتیجه، او را در چرخه‌ای تمام‌نشده از استثمار و وابستگی گرفتار می‌سازد.

این نظام فاسد در سرزمین‌های اسلامی تأثیرات مخربی فراتر از عرصه اقتصادی داشته و بنیان‌های اجتماعی، سیاسی و دینی را نیز متزلزل کرده است. این تخریب چنان عمیق و چندلایه است که در قالب معادلات عددی یا فرمول‌های اقتصادی قابل توصیف نیست. در این میان، حاکمانی که همچنان به تداوم این ساختار ظالمانه دل بسته‌اند، چشم بر واقعیت بسته‌اند و مصداق روشنی از آیه قرآن هستند که می‌فرماید: «لَا يَعْقِلُونَ»؛ یعنی تعقل نمی‌کنند.

یکی از بارزترین نمونه‌های این تناقض رفتاری را می‌توان در سیاست‌های اردوغان مشاهده کرد. او سال‌ها در سخنرانی‌های خود تکرار می‌کرد: «ربا سبب است و تورم نتیجه». با این حال، اکنون همان دولت نرخ سود بانکی را به شکلی بی‌سابقه بالا برده و سیاست‌هایی کاملاً متضاد با ادعاهای پیشین خود را در پیش گرفته است.

سؤالی جدی اینجاست: اگر ربا عامل اصلی تورم است، چرا نتیجه تلاش و درآمد مردم باید در قالب سودهای کلان به بانک‌ها و گروه‌های صاحب نفوذ مالی پرداخت شود؟

برآوردها نشان می‌دهد که تنها تا پایان سال ۲۰۲۵، مجموع بدهی ناشی از سیاست‌های مالی فعلی از ۵۱ میلیارد دلار فراتر خواهد رفت. با این حال، دولت ترکیه که مسئولیت بحران اقتصادی ناشی از اشتباهات سیاسی خود را نمی‌پذیرد، این وضعیت را موفقیت معرفی می‌کند!

حاکمانی که ریشه بحران را در ساختار نظام نمی‌بینند. نظامی که در آن رباخواران منابع دولت را در اختیار می‌گیرند، مردم را به فقر می‌کشانند و مسیر جامعه را از راه اصلی خود منحرف می‌کنند. در واقع به مردم و به حق خیانت می‌کنند. ربا صرفاً یک ابزار نیست، بلکه یکی از بازوهای اصلی نظام سرمایه‌داری برای استثمار و به بردگی کشاندن جوامع است.

ربا حربه‌ای در دست نظام سرمایه‌داری برای استثمار و بردگی کشیدن مردم است. امروز دیگر زمان شعارهای فریبنده‌ای چون «تولید بیشتر و مصرف بی‌پایان» گذشته است. آنچه اکنون نیاز دارند، توزیع عادلانه‌تر منابع و ساختاری است که در آن کرامت انسانی، مقدم بر

منافع اقتصادی باشد. ظلم حاکمانی که به ابزار استثمار نظامی چنین ظالمانه بدل شده‌اند، تنها با تغییر همان نظامی پایان می‌یابد که پشتیبان این ظلم است.

در نهایت ما مسلمانان نه تنها با ربا، بلکه با تمام نظام سرمایه‌داری مبارزه می‌کنیم؛ ساختاری که سرچشمه‌ی شر، ظلم، فساد و بحران‌هاست. هدف ما برپایی نظامی اسلامی و عادلانه است؛ نظامی جامع و کارآمد که توان آن را دارد تا جایگزینی واقعی برای ساختارهای پوسیده و ناعادلانه‌ی کنونی باشد، و راه را برای عدالت، بیداری حقیقی، صلح و امنیت پایدار هموار کند.

نویسنده: أحمد سبیا

برای دفتر مطبوعاتی مرکزی حزب التحریر

مترجم عبدالرحمن مستنصر

27 شوال 1446 ه.ق.

25 اپریل 2025 م.